



Ron Tolido

Pandemonium

Een klant vertelde me kortgeleden over het *Winchester House*. Nu een van de toeristische attracties van Californië, was het aan het einde van de 19e eeuw het onderkomen van de weduwe van William Wirt Winchester. De vader van William had in een helder ogenblik het repeteergeweer uitgevonden, een belangwekkende stap voorwaarts in het zo efficiënt mogelijk uitschakelen van de medemens. Zoveel ondernemingszin kon niet onbeloond blijven en de *Winchesters* waren in de loop van de tijd schatrijk geworden. Dat weerhield weduwe Sarah er niet van om steeds depressiever te worden. Ze voelde zich opgejaagd door de zielen van alle slachtoffers die het geweer in de loop van de tijd had gemaakt. Een spiritueel medium vertelde haar dat ze slechts rust kon vinden door een huis te bouwen dat nooit af was.

Zo ontstond het *Winchester House*: een pandemonium van 160 aan elkaar gelijmde kamers in de meest uiteenlopende stijlen. Sarah werkte er 38 jaar non-stop aan. Zonder bouwplan, en met de dames Improvisatie en Willekeur als kamermeisjes.

Een zeer passende metafoor voor *Enterprise Application Integration*, vond mijn klant. Want naarmate er meer verschillende systemen met elkaar moeten worden verbonden wordt de chaos groter. Onder tijdsdruk nemen ontwikkelaars vaak opportunistische beslissingen. Daardoor verzwakken de architectonische fundamenteën van het totaal en resteert een beeld van moeizaam bij elkaar gesprokkelde elementen, zonder samenhang en cohesie.

Nu ik erover nadenk, wordt de metafoer alsmat passender. Steeds meer ontwikkelaars werken niet aan nieuwe systemen, maar houden zich bezig met het onsluiten van bestaande software. Ze breken eens wat code open, lassen een U-bocht in, schroeven ergens een pijp tussen en voilà: het nieuwe, blinkende CRM-pakket kan beschikken over bestaande klantgegevens of artikelen kunnen voortaan rechtstreeks via het Internet worden besteld. De last van het verleden wordt door deze weinig glamourvolle ontwikkelaars zwaar gevoeld. Vaak krijgen ze te doen met software uit een schimmig verleden waarin ontwerpbeslissingen nog werden genomen in de vertrouwenwekkende kneuterigheid van zwart-wit TV's en het Polygoon Bioscoopjournaal ('*in Artis kunnen de mensen vanaf heden een echten giraffe bewonde-*

ren'). Software die niet gebouwd is op een wereld waarin alles met alles verbonden is en de zakelijke ecosystemen zich tot ver buiten de eigen bedrijfsgrenzen uitstrekken.

Net als de onfortuinlijke slachtoffers van het *Winchester repeteergeweer* voelen we ook hier de druk van generaties van rampokkende programmeurs die – onder grote tijdsdruk en met een symbolische vooropleiding – net even de verkeerde ontwerpbeslissingen hebben genomen.

Soms resteren alleen draconische maatregelen. Je kunt van een worst immers geen varken meer maken. Veel software kan beter worden afgeschreven en vervangen door nieuwbouw of – nog beter – door zoveel mogelijk standaard geïmplementeerde pakketten. Ook wordt overschat in welke mate oude systemen in de backoffice voortdurend moeten zijn bijgewerkt. Ik heb zeer succesvolle EAI-projecten gezien waarin het genoeg bleek om eens per dag (vaak diep in de nacht) de database van het nieuwe Internet-systeem en die van het bestaande systeem te synchroniseren. De inspanning die het kostte om de paar uitbijters te corrigeren woog niet op tegen de investeringen die nodig zouden zijn om de systemen *realtime* vers te houden.

Het openbreken en herstructureren van systemen kan ook. Daar zijn zelfs uitstekende tools voor beschikbaar. In combinatie met een generieke '*software bus*' kan de levensduur van oudere programma's verlengd worden terwijl tegelijkertijd meer flexibiliteit wordt geïntroduceerd. De risico's zijn echter groot, want veel code kun je maar beter niet wakker porren. En de gemiddelde manager kan anno 2002 niet lachen om een plan waarin anderhalf jaar wordt gewerkt aan het herstructureren van software zonder dat er een spatje nieuwe functionaliteit wordt opgeleverd.

De IT-industrie houdt zichzelf zo wel bezig. Want elk gebrekkig gebouwde nieuwe programma is een potentiële dolende ziel in het volgende decennium. In de hoogtijdagen werkten er 18 bedienden, 22 timmermannen en 16 sjouwers fulltime aan het *Winchester House*. Zouden dat de eerste, echte IT'ers zijn geweest?

Ron Tolido is CTO bij Cap Gemini, Ernst & Young en is lid van de redactie-adviesraad van Software Release Magazine.